

НАШЕ СОНЦЕ

Декември, 2011

МКД „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ КРАЊ, СЛОВЕНИЈА

Број 13

НАШЕ СОНЦЕ

Фолклорна група: Мини турнеја во Македонија

Богородична средба 2011

Одбележана 20-годишнината од независноста на Македонија

13. Етно-фолк фестивал

Прешерново оро 2011

Ликовна мултилатерала 2011

Убавините на Македонија (Археолошки локалитети во Македонија)

Вовед

Од печат излезе вториот овогодишен број на весникот „Наше сонце“, 13^{-ти} по ред. Во „Наше сонце“ бр.13 главен настан кој е претставен е 13^{-тиот} Етно-фолк фестивал, кој се одржа во Македонскиот културен центар во Крањ, на 11^{-ти} и 12^{-ти} ноември, годинава. Секако, се најде место и за други настани како што се Мини турнејата на фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ во Македонија и „Богородична средба 2011“. Во склопот на Прешерново оро 2011 и Ликовна мултилатерала 2011, есенва, во два термина се одржаа неколку културни настани, како што се изложбите на академскиот сликар Бони

Чех и академскиот сликар и професор во пензија - Иво Мршник, поетската вечер со Елизабета Баковска и вечерта со поетот и музичар Владимир Мартиновски.

Се надеваме дека со настаните кои се претставени во ова гласило ги исполнувате вашите очекувања и дека со интерес ги читате.

Електронската форма на весникот е достапна на нашите интернетни страни:

www.mkd-kim.si и

www.mkc-kranj.si

Од уредниците

Издавач на весникот:

МКД „Св. Кирил и Методиј“ Крањ

Адреса: Савска цеста бр.34, Крањ, Словенија

Весникот „НАШЕ СОНЦЕ“ излегува еднаш до два пати годишно

Весникот е бесплатен. Тираж 300 примероци

Автори на весникот:

Сандра Симоновска

Дарко Атанасов

Даниел Атанасов

Игор Захариев

Дизајн и техничко уредување:

Игор Захариев

Фолклорна група: Мини турнеја во Македонија

По напорните вежби и гостувања во првата половина на 2011 година, летото, фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ отпатува во Македонија, каде учествуваше на два реномирани фестивали.

Првиот фестивал беше **Скопско лето 2011**. Под мотото „Урбана уметност“, годинашното Скопско лето традиционално беше отворено на 21. јуни, со што се одбележуваат првиот ден на летото и светскиот ден на музиката. Програмата на Скопско лето 2011 беше богата и изобилуваше со концерти, изложби, филмови, програма за деца и друго. Традиционално, секоја година Скопско лето се одржува од 21. јуни до 31. јули, на локации низ целиот

град. Фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ својот настап го имаше на 28.7.2011 година, пред спомен куќата на Мајка Тереза, во строгиот центар на Скопје. Членовите на фолклорната група добија шанса да заиграат на истата бина, на која пред една година, со исполнети срца и солзи во очите го следеа концертот на ансамблот „Танец“ од Скопје. Нашата фолклорна група, заедно со КУД „Бисер“ од Австралија и КУД „Кочо Рацин“ од Скопје одржаа целовечерен концерт.

После настапот следеше забава со нашите домаќини, членовите на КУД „Кочо Рацин“, во хостелот во кој беа сместени нашите членови.

По напорното деноноќие, следниот ден, во раните утрински часови фолклористите тргнаа кон Битола, каде беа поканети на уште еден фестивал,

Илинденски денови - Битола. Од 29. јули до 1. август 2011 се одржа 41. издание на фестивалот на народни песни и игри.

Уште со првиот писок на зурлите, звуците на гајдите, првите чекори на играорците, битолчани и многубројните гости од Македонија, како и од странство, ги наполнија улиците и се движеа по патеките на надалеку познатото дефиле „Со песни и игри низ битолските улици“. Мозаикот од носии, бои и мелоритми го претвори Широк сокак во една огромна сцена во која се испреплетоа изведувачите и публиката на 41. „Илинденски денови“.

После дефилето нашата фолклорна група имаше настап во амфитеатрот

во Битола. И покрај возбудата и тремата, предизвикани од новиот начин на играње, со кој се претставија нашите фолклористи, тие дадоа сè од себе на бината, со што докажаа дека се способни да совладаат за нив нов начин на играње на нестилизиран сплет на македонски ора и песни.

Годинава за прв пат на фестивалот, покрај настапувачите од Македонија, на интернационалната вечер се претставија и групи од Австралија, Хрватска, Бугарија, Грција, Романија, Полска, Словенија и други.

После настапот на овој фестивал членовите на фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Крањ заминаа во источниот дел на Македонија, каде го продолжија нивниот одмор во родните места на нивните родители.

Голема благодарност до организаторите на „Скопско лето 2011“ и „Илинденски денови“ - Битола, како и до нашите домаќини, членовите на КУД „Кочо Рацин“ од Скопје.

Богородична средба 2011

По повод празникот Голема Богородица, на 28.8.2011 година, во организација на МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Крањ, на локација на одморалиштето Јепрца, беше организирана традиционалната богородична средба. На средбата, во присуство на жива музика (гостуваше ансамблот на Бранко Стојанов - Шабан), се водеше македонско оро. Покрај орот, на средбата, Македонци од цела Словенија се дружеа, дискутираа на теми кои им се заеднички и се забавуваа. За јадење и пиене се погрижи ресторанот „Македонка“ од Крањ.

По повод празникот, МПЦО во Словенија „Св. Климент Охридски“ организираше свечена литургија, која се одржа на 28.8.2011 година во црквите Св. Марија Роженвенска во Крањ и Св. Јанез Керстник во Трново, Љубљана.

Одбележана 20-годишнината од независноста на Македонија

Амбасадата на Република Македонија во Словенија на 8^{-ми} септември годинава, во Блед организираше свечен прием по повод 20-годишнината од независноста на Република Македонија.

На свеченоста присуствуваа повеќе од 150 гости, меѓу кои високи претставници на државните институции на Република Словенија, амбасадори, претставници на реномирани словенечки компании и инвеститори во Република Македонија, како и претставници на македонски културни друштва од Словенија.

Свое обраќање на свеченоста имаше амбасадорот на Република Македонија во Република Словенија, г-динот Игор Попов.

Дополнителен етно карактер на прославата му дадоа некои членови на фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“, кои за време на приемот ги послужуваа гостите со погача за добредојде, облечени во карактеристични македонски носии.

13. Етно-фолк фестивал

Луѓето веруваат дека 13 е несреќен број, но тоа не беше случај со учесниците и посетителите на 13. Етно-фолк фестивал. Фестивалот се одржа на 11. и 12. ноември 2011 година, во Македонскиот културен центар во Крањ. Во присуство на бројна публика, меѓу кои беа и претставникот на Македонската амбасада во Љубљана, г-динот Љупче Јаневски, претседателот на Сојузот на македонските културни друштва во Словенија, г-динот Благоја Настески, фестивалот го отвори претседателот на МКД „Св. Кирил и Методиј“, г-динот д-р Илија Димитриевски.

На двете вечери, покрај организаторот - МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Крањ, се претставија уште 18 други фолклорни групи.

Прва вечер: петок, 11.11.2011 година

Настапувачкиот дел на фестивалот го отвори фолклорната група на **МКД „Св. Кирил и Методиј“** од Крањ. Се претставија со новиот сплет „Посеље“, кој потекнува од околината на Тетово и прикажува овчарски ора и песни како што се „Распукала Шар планина“ и „Главата ме боли“. Сплетот се карактеризира со динамична игра, типична за околината на Тетово.

Ментор на фолклорната група е Методи Златков, а уметнички раководител е Даниел Ефремов.

На првата вечер, како први гости се претставија членовите на фолклорната

FOTO DANIEL ATANASOV

FOTO DANIEL ATANASOV

група на **КД Искраемеко** од Крањ. Фолклорната група Искраемеко има долга традиција и дејствува во јавен интерес. Групата поврзува млади луѓе, кои со заеднички сили ги шират и претставуваат словенечките народни песни и обичаи во Словенија и светот.

FOTO DANIEL ATANASOV

Тие се претставија со сплетот „Primorskih plesov“. Игрите од Словенското приморје и Истра потекнуваат од самите градови и таквото значење го имаат зачувано. Стилски се разликуваат во многу нешта од другите словенечки игри, а карактеристични за нив се елегантноста и леснотијата во движењето. Ментор на фолклорната група и автор на сценскиот распоред е г-динот Јоже Шенк.

FOTO DANIEL ATANASOV

На ред беше етно кореографија со балкански мелос со име „Razdragana mladost“, со која се претставија членовите на **КУД Санџак** од Љубљана. Сплетот поседува ритми кои се карактеристични за санџачкиот мелос и ритми карактеристични за македонскиот и бугарскиот мелос.

Менторки на фолклорната група се Сибела Муриќ и Сабина Адровиќ.

Следните настапувачи не одведоа појужно, во Македонија. **МФГ Калина** од Љубљана се претстави со народното оро „Тресеница од Мариовско“. Тресеница е женско оро, каде девојките со типично дигнати раце ја илустрираат својата младешка разиграност и убави-

на. Кореографијата започнува со кратка драмска улога на соло танчерка, која чита љубовно писмо, потоа пак својата среќа и задоволство ги поделува со своите пријателки, кои ги поканува на заедничко играње.

Ментор на фолклорната група и автор на кореографијата е Соња Цекова Стојановска.

Академската фолклорна група **Озара** од Крањ се претстави со „Travniki so že zeleni“. Кореографијата претставува стари игри од Горењска, кога момчињата за да нарачаат песна или игра, морале да платат. Играорките и играорците беа облечени во носии од првата половина на 19. век.

Ментор и кореограф на фолклорната

група е Бране Шмид.

Шумадија го зафаќа средишниот дел на Србија, и овде се наоѓаат градовите Крагуевац, Чачак, Младеновац и други. Од овде потекнуваат повеќе познати ора како „чачак“, „моравац“, „маказице“ и песни кои ја опишуваат љубовта до покраината и домовината, како што е „Играле се делије“.

Со песни и ора од Шумадија се претстави **КУД Младост** од Љубљана, придружувани од Дејан Паниќ на хармоника и Ацо Штрбац на тапан.

Ментор на фолклорната група е Мики Шешиќ.

Фолклорното друштво **Преддвор** се претстави со сплет на изворни игри од околината на Преддвор. Тие се претставија со игрите млинарска, шуш-

тарска, зибеншрит, рашпла и метла.

Ментор на фолклорната група и кореограф е Матеја Носан, фолклористите на хармоника ги придружуваше Миха Розман.

Следни кои се претставија беа членовите на младинската фолклорна група на друштвото **Љиљан** од Љубљана.

Тие се претставија со игри од околината на Сараево.

Кореографијата беше на Ферид Авдик. Ментор на групата е Шејла Наниќ.

СКУД Видовдан од Љубљана ни се претстави со „Plese in pesmi iz Brusnika“. Ги видовме ората „Набијача“, „Самплета“, „Елено моме“, „Љубавно“ и „Осмица“, кои се карактеристични за Источна Србија. Ората содржат сложени чекори со преплетување, заплетување и таканаречени украдени чекори. Ората се придружени со пеење во кратки интервали.

Ментор на фолклорната група е Милан Гламочанин.

Хрватското културно друштво **Меѓимурје** од Љубљана се претстави со кореографијата „Lero naše Medjmurje“. Воведната песна, која ја опева убавината на Меѓимурје, ја пееше нивната солистка Марија Волавшек. Потоа следеа игри придружувани со песните „Protuletje se otpira“, „Zginula je pikuša“, „Lera naše senokoše“ и „Lera naša nosi čizmice“.

Ментор на фолклорната група е Иван Цар.

FOTO DANIEL ATANASOV

FOTO DANIEL ATANASOV

Како последен настапувач на првата вечер на 13. Етно-фолк се претстави фолклорната група **КУД Мали Врх** од Немиље. Ги видовме со „Splet plesov izpod Jelovice“, што претставува неколку игри кои некогаш се играле во подрачјето од каде доаѓаат.

Ги придружуваа Томаж Бертонцел на хармоника, Матеј Настранич на хармоника, Матеј Кавчич на контрабас и Боштјан Видиц на баритон. Ментор на фолклорната група и кореограф е Миха Зупанц.

После завршувањето на настапувачкиот дел, претставникот на Македонската амбасада во Љубљана, г-динот Љупче Јаневски, со подароци ги изненади претседателот на МКД „Св. Кирил и Методиј“, г-динот Илија Димитриевски, претставникот на Фолклорната група на МКД „Св. Кирил и Методиј“, г-ѓа Павлинка Стаменковска, менторот на МФГ „Калина“, г-ѓа Соња Цекова Стојановска и водителката на 13. Етно-фолк г-ца Сандра Симоновска.

FOTO DANIEL ATANASOV

Вечерта продолжи со забава со DJ Mali.

Втора вечер: сабота, 12.11.2011 година

Втората вечер на 13. Етно-фолк се одржа пред многубројна публика. Меѓу присутните ги истакнуваме претставникот на Македонската амбасада во Словенија, г-динот Љупче Јаневски, заменик градоначалничката на Општина Крањ, г-ѓа Нада Михајловиќ и пратеничката во Словенечкиот парламент, г-ѓа Дарја Лавтижар Беблер.

Први на втората вечер на 13. Етно-фолк се претставија членовите на детската фолклорна група на **МКД „Св. Кирил и Методиј“** од Крањ. Тие ја запеаја „Зурли трештат“ и го заиграа орото „Бувчанско“. Ментор на групата е Роза Соколова.

Ветераните на **АКУД Коло** од Копер се претставија со сплетот „Maro Resavkinjo“. Ментор и кореограф на фолклорната група е Весна Бајиќ Стојиљковиќ.

Како следни се претставија членовите на **КУД Севдах** од Љубљана. Ги видовме со бошњачките „Igre iz okolice Sarajeva“.

Ментор на фолклорната група и автор на кореографијата е Изета Хоџиќ.

Ветераните на **МКД Илинден** од Јесенице се претставија со неколку македонски ора, како што се „Македонско право оро“, „На три пати“ и „Елено моме“.

Кореограф на настапот е Тодор Стојмиров.

FOTO DANIEL ATANASOV

СПД Никола Тесла од Постојна се претстави со „Igre iz Leskovačkoga kraja“. Кореограф на фолклорната група е Раде Кубуровиќ, а ментор е Владо Шпаниќ.

FOTO DANIEL ATANASOV

Нашите веќе традиционални гости, културното друштво **Бохињ** од Бохињска Бистрица го видовме во изведба на

сплетот „Та potrkana“. Ментор на фолклорната група е Марјета Прежељ.

FOTO DANIEL ATANASOV

Редот дојде и на **МКД Охридски бисери** од Нова Горица, кои на гледачите се претставија со сплетовите „Водарки“ и „Егејка“, во кореографија на Миле Преметарски. Ментор на фолклорната група е Боре Митовски.

FOTO DANIEL ATANASOV

КУД ДЕМ од Крањ го видовме во изведба на „Нап Vila“, чиј автор е Ема Хрустановиќ. Ментор на групата е Динка Хрустановиќ.

FOTO DANIEL ATANASOV

Младинците на фолклорната група на **МКД Илинден** од Јесенице се претставија со сплетот „Повардарие“. Ментор на групата е Бранко Георгиев.

FOTO DANIEL ATANASOV

Следните гости дојдоа од Босна и Херцеговина, од Бихаќ. Тоа е **КУД Крајина**, кои се претставија со сплетот „Krajiške igre“. Тоа се игри карактеристични за Северно - западна Босна. Автор на сплетот е Васо Поповиќ, а уметнички водач е Мухамед Селамановиќ.

FOTO DANIEL ATANASOV

Како последни на 13. Етно-фолк настапија девојките од фолклорната група на **МКД „Св. Кирил и Методиј“**. Се претставија со сплетот „Лазаренки“.

FOTO DANIEL ATANASOV

FOTO DANIEL ATANASOV

Тешкото – химна на непокорливиот дух на нашиот народ

Пред отварањето на овогодинашниот Етно-фолк фестивал, членовите на рецитаторската секција на МКД „Св. Кирил и Методиј“ настапија со рецитирање на песната „Тешкото“ од Блаже Конески, придружувани со зурла, кавал и тапан на музичката секција на друштвото, инспирирани од истоименото македонско оро, со што му дадоа посебен белег на фестивалот.

Чест извор на инспирација во поезијата на Блаже Конески е народното творештво: некогаш тоа е народна песна, некогаш народните ора, некогаш народниот вез, а некогаш митот и легендата. Познатото народно оро „Тешкото“ Конески го пресоздал во лирска поема со истоимениот наслов во кој ја искажал својата љубов кон татковината и нејзиното тешко минато исполнето со робија и борба. Поемата е составена од десет осумстишни строфи во кои се нижат слики посебно лирски обоени, од емотивни описи до метафорични, асоцијативни и мисловни.

Првата строфа е емотивна слика за душевната состојба на поетот кој е растреперен од писокот на зурлите и татнежот на тапанот кога се игра „Тешкото“. Толку многу болка е збрана во тој писок, што поетот не може да се воздржи, а да не заплаче:

„и зошто ми иде да плачам ко дете,
да превијам раце, да прекријам лик -
та гризам јас усни, стегам срце клето,
да не пушти вик.“

По овој силен надојден бран на тага искажана во цитираните стихови, во наредните две строфи поетот дава

реалистичен опис на орото. Карактеристично за орото е што го започнуваат старци со мирен и бавен чекор, што ритамот на играта е тих, едноличен и болно воздржан. На повик од тапанот ритамот на орото се менува реско. До старците се фаќаат момчињата и орото се претвара во виор, во полет, во сила.

Во четвртата и петтата строфа поетот ја објаснува метафориката на орото. Неговата музика е шумот на реките, рикањето на ветерот, шепотењето на житата, пролетниот здив на земјата. Во него не се отсликало само поднебјето на нашата земја, туку преку него проговорила и душата на народот за својот копнеж по слободата:

„И душата, чиниш, на родот мој мачен
во тешково оро се утекла сета -
век по век што трупал сè попуст и
мрачен
од крвава болка, од робија клета,
за радосна челада, за слободен свет,
од песна - за љубов што гине со писокот
ко жерав во лет.“

Орото кај поетот буди асоцијации за ропскиот живот на многу генерации исполнет со мрак, со покорност, со запалени села, со рани, со насилства и прогони, со солзи и клетви. Во долгата робија бројот на маките е недогледен. Преку реторското прашање во

почетокот на осмата строфа поетот го искажува робувањето:

„Кој број ќе ми каже на лутите рани,
на пламнати ноќи, на пеплишта пусти,
кој на срце болки ќе изреди збрани,
и на очи солзи, и клетви на усти?“

Во деветата строфа поетот ја открива симболиката на виорниот дел на орото. Тогаш тоа асоцира бунт и борба, исполнети со крв и оган за да се урне тиранијата на ропството:

„О, тешкото! Синџир ти беше на робја,
дур не стана народ во листена гора,
сè дури со јадот од векови собран
не поведе бујно, бунтовничко оро!“

Орото е одраз на многу вековните патила на нашиот народ и неговата борба за слобода. Народот со векови бил поробуван, но не и покорен. Својата непокореност ја манифестираше низ многу буни, востанија и низ четири годишната НОБ, преку која ја извојува слободата. Конески има голема верба во својот народ, кој иако мал е жилав, отпорен и даровит. Во слободната таквина неговата иднина ќе е светла и богата:

„Од вековно ропство, мој народе идеш,
но носиш ти в срце дар златен и пој.
Пченицата твоја триж плодна ќе биде,
и животот твој“.

Низ целата песна се појавува чувство на тага заради тажното минато на нашиот народ. Во последните две строфи јадот се преточува во бунтовно, борбено настроение за да заврши со оптимистичко чувство на радост и среќа заради слободата во татковината. Песната „Тешкото“ е химна на непокорливиот дух на нашиот народ и на увереноста дека му престои светла иднина.

Зекирија Шаиноски

Настани: Прешерново оро 2011 и Ликовна мултилатерала 2011

Во склопот на Прешерново оро 2011 и Ликовна мултилатерала 2011, есенва, во два термина се одржаа неколку културни настани во Македонскиот културен центар во Крањ.

Поетска вечер со Елизабета Баковска и отварање на изложбата на Бони Чех

Во првиот термин на 27. октомври 2011 година, програмата беше отворена со претставување на младата македонска поетеса Елизабета Баковска, која се претстави со неколку свои песни. Разговорот со поетесата го водеше г-ѓа Соња Цекова Стојановска, која исто така рецитираше некои од песните на Баковска.

Потоа следеше отварањето на изложбата на академскиот сликар Бони Чех. Критика за делата на сликарот напиша м-р Боге Димовски.

Програмата, меѓу другите ја следеа претседателот на Сојузот на Македонските културни друштва во Словенија, г-динот Благоја Настески, претставникот на Македонската Амбасада во

Љубљана, г-динот Љупче Јаневски, претседателот на МКД „Илинден“ од Јесенице, г-динот Перо Костадинов и други.

Вечерта заврши со кулинарска вечер со македонски јадења и пиеење.

Програмата ја водеше Сандра Симоновска.

Отварање на изложбата на Иво Мршник и разговор со поетот и музичар Владимир Мартиновски

Вториот термин кој се одржа на 1. декември 2011 година беше резервиран за сликарство, поезија, музика и кулинарика.

Програмата беше отворена со претставувањето на поетот и музичар Владимир Мартиновски од Скопје. Разговорот со поетот го водеше доцент д-р Намита Субиото од Филозофскиот факултет на Универзитетот во Љубљана. Мартиновски читаше поезија, а своите музички способности ги искажа со свирење на кавал и тамбура. Феноменот на македонската хаику поезија го откри Петра Јурич, која во својата дипломска работа на тема „Четири годишни времиња во македонската хаику поезија“ покрај другото анализираше и стихови од Владимир Мартиновски.

Во продолжение на програмата, претседателот на МКД „Св. Кирил и Методиј“, д-р Илија Димитриевски и претставникот на Македонската амбасада во Љубљана, г-динот Љупче Јаневски ја отворија изложбата на академскиот сликар Иво Мршник. Критика

за делата на Мршник напиша м-р Боге Димовски.

Потоа следеше кулинарска вечер. За богатата трпеза со традиционални македонски јадења се погрижи „Okrepčevalnica Matevž“.

Убавините на Македонија (втор дел)

Археолошки локалитети

Македонија со своите досега евидентирани 4485 археолошки локалитети од сите историски периоди, претставува европска археолошка оаза. Во овој број на весникот ќе ви претставиме само мал дел од овие археолошки локалитети.

Скопски аквадукт

Скопскиот аквадукт се претпоставува дека го изградил Јустинијан I во период од 527 - 554 година, па поради тоа се нарекува и Јустинијанов аквадукт. Постојат и претпоставки дека тој е изграден во 16 век за време на отоманската империја. Аквадуктот кој е долг 386 метри, служел за спроведување вода.

Аквадуктот се наоѓа северно од центарот на град Скопје на одалеченост 3 км воздушна линија од плоштадот Македонија во Скопје.

Доцнотермално Римско лекувалиште, Банско, Струмица

Лекувалиштето се наоѓа на 12 км југоисточно од Струмица, под падините на планината Беласица. Објектот

ги користел термално-минералните води на изворот Парило, чиј капацитет е 42 л/сек, што е доволно за снабдување и квалитетно опслужување на бањата.

Лековитоста на водата со температура од 72°C, уште одамна забележана од Римјаните, е благодет кој е користен и во подоцнежните периоди. Денес на ова место постојат повеќе угостителски објекти коишто обично ги користат лековитите својства на водата.

Судејќи според начинот на зидањето и археолошкиот материјал, бањата е подигната во 3 и 4 век.

Баргала – Штипско

Баргала е еден од позначајните доцно-антички градови во Македонија чие етимолошки се врзува за реката Брегалница. Тој е лоциран на 12 км североисточно од градот Штип, во месноста Горен Козјак, кај Козјачка Река во подножјето на планината Плачковица. Досега е истражена само една десетина од целиот локалитет, бидејќи истиот зафаќа површина околу пет хектари.

Стоби

Стоби е антички град кој со својот урбан дел се наоѓа на три тераси, што се спуштаат кон Црна Река, опкружени со ѕидови, а на устието меѓу Црна Река и Вардар. Градот е основан во 359 г.п.н.е. а живее и се развива се до 6 век од нашата ера. Со доаѓањето на римјаните и победата над македонскиот крал Персеј, Македонија е поделена на четири области, а Стоби станува трговски и културен центар на третата област. Со развивањето на Македонија како римска провинција, Стоби добива ранг на муниципум (главен административен центар).

Стоби го доживува својот најголем развој во раниот и средниот римски пе-

риод. Тој бил значаен и влијателен град, а подоцна станува и епископско седиште. Почнува да пропаѓа со ограбувањето од војските на Теодорих, потоа големиот земјотрес во 518 година, за на крај да ја заврши својата историја со аваро-словенските напади во 6 век.

Ова е еден од најбогатите археолошки локалитети во Македонија.

Хераклеја

Хераклеја Линкестис е древен град којшто се наоѓа на јужната периферија

на градот Битола, во подножјето на планината Баба. Името го носи по Херакле, митскиот јунак и родоначалник на македонската кралска династија Аргеади.

Градот бил основан во предримскиот период, веројатно од страна на македонскиот крал Филип II или Филип V. Според пишаните извори, по освојувањето на Врсаестида, Филип II подигнал тврдина (веројатно Хераклеја) преку која можел да контролира дел од кралството. Исто така постои податок според кој во почетокот на II век пр. н.е., за време на војните со

Римјаните, македонскиот крал Филип V изградил неколку тврдини (едно од нив веројатно Хераклеја) во пограничните области за да ја осигура границата на кралството.

Во 472 и 479 год. Хераклеја била нападната и разурната од Готите предводени од Теодорих, по што следувала негова обнова, но во овој период бил намален обемот на обидието, заради заштита на градот од опсади.

Во текот на V и VI век градот повторно бил нападнат од варварите, меѓу кои оние на Аварите и Словените и при крајот на VI век животот во Хераклеја дефинитивно замира.

Виничко кале

Во непосредна близина на Веница се наоѓа археолошкиот локалитет Виничко Кале. Овде се пронајдени археолошки материјали од различни временски периоди. Но најпозната е колекцијата од теракотни икони. Оваа колекција со-

држи 49 примероци и се претпоставува дека иконите датираат од V - VI век. Овие теракотни рељефи содржат ико-

нографски претстави со христијанска тематика, како и латински натписи со литургиска содржина. Теракотните икони од Виничкото Кале се единствени од ваков тип со непроценливо богатство од археолошка, уметничка и теолошка вредност.

Античка астрономска опсерваторија Кокино

Мегалитската опсерваторија Кокино се наоѓа во североисточниот дел на Мекедонија, во близина на границата со Србија, во атарот на селото Кокино.

На прв поглед на локалитетот доминираат камените седишта наречени троновите кои се исклесани во карпа и се поставени во насока север-југ. На тој начин човекот кој седи на еден од троновите е свртен кон источниот хоризонт, со што, кај археолозите се јавила идејата дека можеби на тој начин биле набљудувани небесните тела.

Во поширокиот регион регистрирани се голем број на археолошки наоѓалишта од неолитскиот до средновековниот период.

Маркови Кули

Маркови Кули е локалитет кој се наоѓа во централниот дел на Република Македонија, во непосредна близина на градот Прилеп.

Низ четиридецениските археолошки истражувања, откриени се остатоци коишто укажуваат на постоење на рано-античка населба - Керамија. Во римскиот период, оваа мала селска населба се проширила во југозападното подрачје.

Обсидието на овој терен потекнува од XIII до XIV век и се наоѓа во добра состојба. Сидовите се со широчина од околу еден метар, изградени од послаб варовен малтер и се потпираат на големите варовни карпи.

Акрополата била поделена на помали простории со внатрешни преградни сидови. Тука се наоѓал и дворецот на кралот Волкашин и Крале Марко (1335 - 1395). Сложената основа на влезниот портал говори за повеќе доградувања и реконструкции на просторот.

МКД „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ КРАЊ, СЛОВЕНИЈА

Адреса: Савска цеста бр.34, 4000, Крањ, Словенија

Телефони: +386 (0)40 166 882, +386 (0)40 572 785

Интернет страни: www.mkd-kim.si, www.mkc-kranj.si

E-mail: mkd.kranj@gmail.com

 <http://www.facebook.com/mkd.kim>

Projekt "Informacijski center - Naše sonce" je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije

Спонзори и донатори

Спонзори:

Iskratel d.o.o.

Autoprevozništvo Rade Stoilov s.p.

Savatech d.o.o.

Zebra d.o.o. Kranj

Maktrans d.o.o. Ljubljana

Novateks d.o.o. Ljubljana

Vinojug d.o.o. Šenčur

Avto šola Expert s.p. Kranj

Avtoalex s.p.

Донатори:

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

Mestna občina Kranj

Tabakum import export d.o.o.

Sava d.d.

Амбасада на Република Македонија во Република Словенија